

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
v é g z é s e**

Az ügy száma: Mfv.X.10.007/2021/4.

A tanács tagjai: Dr. Hajdu Edit a tanács elnöke
Dr. Stark Marianna előadó bíró
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes: felperes
(cím1)

A felperes képviselője: Szabó & Zeller Ügyvédi Iroda
(cím2)
ügyintéző: dr. Bajnai Gábor ügyvéd

Az alperes: alperes
(cím)

Az alperes képviselője: Dr. Géczi István Zoltán ügyvéd
(cím)

A per tárgya: szakszervezeti jogok megsértése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Szegedi Ítéltábla Mpkf.I.45.018/2020/2.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Szegedi Törvényszék 4.M.70.210/2020/2.

Rendelkező rész

A Kúria a Szegedi Ítéltábla Mpkf.I.45.018/2020/2. számú végzését hatályon kívül helyezi, a Szegedi Törvényszék 4.M.70.210/2020/2. számú végzését megváltoztatja, a keresetlevél vissza utasítását mellőzi, és a Szegedi Törvényszéket új eljárásra utasítja.

A felek felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét egyenként 12.700,- (tizenkettőezer-hétszáz) forintban állapítja meg.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felperes keresete

[1] A felperes szakszervezet 2020. augusztus 25-én keresetlevelet terjesztett elő az alperes munkáltatóval szemben. Keresetében azt kérte, a bíróság állapítsa meg, hogy a felperes szakszervezet az alperessel történő konzultáció (és egyéb megbeszélés, tárgyalás stb.) során a képviselőjére jogosult személyeket szabadon állapíthatja meg, amelyre tekintettel az

alperes által a 2020. június 22-i konzultáción a felperest képviselő személy „nem kívánatos személlyé” történt minősítése jogszabálysértő. Érvényesíteni kívánt jogként Magyarország Alaptörvényének VIII. Cikk (5) bekezdése, a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 230 – 231. §-ai, a Magyarország által ratifikált nemzetközi egyezmények, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) és a 2011. évi CLXXV. törvény által biztosított egyesülési, a szakszervezetek számára adott működési szabadság jogát jelölte meg, amelyet keresetlevele 11. pontjában kiegészített az Mt. 233. §-ában szabályozott konzultációra, illetve a 272. § (2), (5) és (6) bekezdéseiben írt tájékoztatási, véleményezési és képviseleti jogra vonatkozó rendelkezésekre hivatkozással. Az alapul szolgáló tények körében előadta, az alperessel 2020. június 22. napjára szólóan konzultációt kezdeményezett, az e tárgyban zajló levelezés során viszont az alperes közölte, hogy a szakszervezetet képviselő személy úr részére nem kíván a gyárba belépési engedélyt adni. E nyilatkozatát a munkáltató később annyiban módosította, hogy személy belépését nem akadályozta meg, de a konzultáción „nem kívánatos személy” -nek minősítette. A felperes érvelése szerint emiatt fulladt kudarcba a 2020. június 22-i konzultáció, ugyanis a munkáltató nem volt hajlandó a szakszervezet képviselőjében megjelenő személlyel tárgyalni. Nemzetközi és hazai jogszabályokra, valamint az Emberi Jogok Európai Bírósága, az Alkotmánybíróság, továbbá a Fővárosi Ítéltábla ítélezési gyakorlatára hivatkozással rámutatott, miszerint a felperes szakszervezet szabadon állapíthatja meg működését, amely körbe az is beletartozik, hogy szabadon határozhatja meg a munkáltatóval való konzultáción résztvevő tárgyaló delegációjának összetételét, abba a munkáltató nem szólhat bele.

Az első- és másodfokú határozata

[2] A Szegedi Törvényszék 4.M.70.210/2020/2. számú végzésével a felperes keresetlevelét visszautasította. Határozata indokolásában foglaltak szerint a felperes kérelmében lényegében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette az Mt. 233. §-ában meghatározott konzultáció szabályait. Igénye az Mt. 289. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra tekintettel polgári nemperes eljárásban érvényesíthető, ezért a törvényszék a keresetlevelet a Pp. 176. § (1) bekezdés b) pontja alapján visszautasította.

[3] A felperes fellebbezése folytán eljáró Szegedi Ítéltábla Mpkf.I.45.018/2020/2. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta.

[4] Az ítéltábla jogi álláspontja szerint a keresetlevél tartalmából az elsőfokú bíróság helyesen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes lényegében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette az Mt. 233. §-ában meghatározott konzultáció szabályait. Határozott kereseti kérelmében ugyanis egymással összefüggő két megállapítást kért: az elsőben a konzultáció kifejezés mellett csak zárójelben utalt egyéb megbeszélésre, tárgyalásra, a másodikban pedig konkrétan a 2020. június 22-i konzultációra utalt, kifejezetten ezzel összefüggésben kérte jogszabálysértés megállapítását. Az alapul szolgáló tények körében is kizárólag a 2020. június 22. napjára kezdeményezett konzultáció körülményeit adta elő, egyáltalán nem utalva egyéb megbeszélésekre, tárgyalásokra. A jogi érvelést követően keresetlevele 10. pontjában is egyértelműen az általa megjelölt képviselő nem kívánatos személlyé nyilvánítását sérelmezte, az alperes ezzel kapcsolatos magatartását tekintette jogellenesnek, illetve azt, hogy bele kívánt szólni a szakszervezeti tárgyaló delegáció összetételébe.

[5] A keresetlevél tartalmát összevetve az Mt. 233. § (2) bekezdésével az ítéltábla szerint egyértelműen kimutatható, hogy a keresetlevélben előadottak az e bekezdésben szabályozott tárgykört érintik. Az elsőfokú bíróság ezért helyesen minősítette a felperes

keresetlevét úgy, hogy a felperes végeredményben ezek hiányát kifogásolta, azaz igénye az Mt. 233. §-ából eredő alanyi joga érvényesítésére irányul.

[6] A felperes fellebbezésében alaptalanul hivatkozott arra, hogy igénye az Mt. 232. § és 275. §-ain alapul. Egyrészt a felperes ezeket a jogszabályi rendelkezéseket jogalapként a keresetlevélben nem tüntette fel, másrészt a keresetlevélben feltüntetett kereseti kérelem, és az annak alapjául előadott tények sem hozhatók közvetlen összefüggésbe a megjelölt jogszabályi rendelkezésekből eredő tájékoztatási kötelezettséggel és belépési joggal. Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság jogi álláspontja szerint is a felperes igényének elbírálására az Mt. 289. §-a az irányadó, amelynek értelmében a konzultációra vonatkozó szabály megszegése miatti jogvita nemperes eljárásban bírálható el.

A felülvizsgálati kérelem

[7] A jogerős végzés ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését és a Szegedi Törvényszék új eljárásra és új határozat hozatalára való utasítását kérte. Jogszabálysértésként a Pp. 172. § (3) bekezdése, az Mt. 231. §-a, 285. § (1) bekezdése és 289. §-a megsértésére hivatkozott, továbbá jogszabálysértésként jelölte meg az 1976. évi 8. tvr.-rel kihirdetett, az ENSZ keretében létrejött, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezség Okmányának 22. Cikkét, az 1976. évi 9. tvr.-rel kihirdetett, az ENSZ keretében létrejött, a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezség Okmányának 8. Cikkét, az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett Európai Emberi Jogi Egyezmény 11. Cikkét, a 2000. évi LII. törvénnyel kihirdetett ILO 87. számú Egyezményét, valamint az Alaptörvény VIII. Cikk (5) bekezdését. A felperes felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is előterjesztett, melyben a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 409. § (2) bekezdés b) pontjára hivatkozott.

[8] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős végzés hatályában való fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[9] A felülvizsgálati kérelemmel vitatott érték hiányában a Pp. 523. § (2) bekezdése és a Pp. 409. § (2) bekezdésében foglalt engedélyezési eljárásra nem volt jelen ügyben szükség.

[10] A felülvizsgálati kérelem a következők szerint megalapozott.

[11] Az eljáró bíróságok a felperes keresetlevelét nem megfelelően, hanem csak annak egyes részeit kiragadva értelmezték, figyelmen kívül hagyva a Pp. 110. § (3) bekezdésében megfogalmazott elvet, mely szerint a bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe.

[12] A Pp. 172. § (3) bekezdése szerint valamely jog vagy jogviszony fennállásának vagy fenn nem állásának megállapítása iránt akkor terjeszthető elő kereseti kérelem, ha a kért megállapítás a felperes jogainak az alperessel szemben való megóvása érdekében szükséges, és a jogviszony természeténél fogva vagy a kötelezettség lejártának hiányában vagy valamely más okból marasztalás nem kérhető.

[13] A felperes keresete megállapításra irányult, mert elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy a felperesi szakszervezet az alperessel történő konzultáció (és egyéb megbeszélés, tárgyalás stb.) során a képviselőjére jogosult személyeket szabadon állapíthatja meg. Jóllehet a felperes a keresetlevelében utalt a konzultációra vonatkozó rendelkezések megsértésére is,

azonban a keresetlevél 11. pontjából kitűnően a felperes az általa kért megállapítást annál jóval tágabb értelemben, a felek közötti munkaügyi kapcsolatokra nézve kérte.

[14] A felperes a keresetlevelében és az elsőfokú végzés elleni fellebbezésében egyértelműen megjelölte az alapul szolgáló indokok részletes kifejtésével, hogy az alperes mely magatartását és miért sérelmezi. Világosan megfogalmazta, hogy nem egy konkrét konzultáció szabályainak megsértését panaszolja, hanem a felperes által delegált szakszervezeti képviselőnek az alperes munkáltatóhoz való belépése megtiltását, majd a kollektív szerződés módosítására irányuló tárgyalásokon „nem kívánatos személyé” nyilvánítását kifogásolja, amelyek a szakszervezet szabad működését garantáló szakszervezeti alapjogok megsértését valósítják meg. A felperes keresete tehát nem a konzultációra vonatkozó szabály megszegésére vonatkozott, nem emiatt kívánt munkaügyi pert indítani, hanem az Mt. 230 – 231. §-ában szabályozott szakszervezeti alapjog, a szervezkedés szabadsága körébe tartozó, a működését és a munkavállalók gazdasági és társadalmi érdekei előmozdítását, védelmét szolgáló törvényes jogainak, a képviselője kijelölésére vonatkozó szabad döntésének munkáltató általi megsértését sérelmezte.

[15] A bíróságok eljárása akkor felel meg az Alaptörvény XVIII. Cikke szerinti értelmezés követelményének, ha a keresetlevelet és a fellebbezést annak tartalma szerint a fél által elérni kívánt célnak megfelelően veszik figyelembe. A Kúria e körben utal az 1/2019. számú PJE határozatban kifejtett elvekre.

[16] Mindezekre tekintettel a felperes a felülvizsgálati kérelmében megalapozottan hivatkozott arra, hogy a jogerős végzés ellentétes az Mt. 285. § (1) bekezdésével és 289. §-ával, mivel a felperes igényét munkaügyi perben eljáró bíróság előtt keresettel érvényesíthette. Az eljáró bíróságok tévedtek, amikor arra a jogkövetkeztetésre juttattak, hogy a felperes által a keresetében előadottak kizárólag nemperes eljárás megindítására adtak volna alapot. A felperes a keresetlevelében megjelölte az Mt. 230 – 233. §-ainak megsértését, így a perbeli tényállás alapján ezek a jogszabályi hivatkozások megfelelnek annak, hogy a felek vitája a szakszervezetnek a képviselője meghatározására vonatkozó önrendelkezési joga megsértéséről szólt.

[17] A kifejtettek alapján a Kúria a jogerős végzést a Pp. 424. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, az 1/2019. PJE határozatnak megfelelően az elsőfokú végzést megváltoztatta és a keresetlevél visszautasítását mellőzte.

[18] Mindezekre tekintettel a törvényszéknek a perfelvételre alkalmas keresetlevelet annak alperessel történő közlését követően perfelvételi tárgyalásra kell kitűznie.

[19] A Kúria a felek felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét a Pp. 424. § (4) bekezdése alapján csupán megállapította, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt.

[20] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes.

Budapest, 2021. június 16.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Stark Marianna s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró